

Overige vragen second opinion

Inleiding

Tijdens het gezamenlijke portefeuliehoudersoverleg afval en financiën op 8 november 2007 zijn ook enkele onderzoeksvragen ingebracht die betrekking hebben op de activiteiten die Twence uitvoert of op alternatieve financieringsconstructies voor de Agenda van Twente. Deze zijn buiten de opdracht aan het adviesbureau gelaten omdat het om concrete zaken gaat die zelf uitgezocht kunnen worden en waarvoor geen externe partij vereist is. De beantwoording van de vragen is afgestemd met Twence.

Vragen

- 1. Twence B.V. is naast afvalverwerker tevens partner ten aanzien van de grondbank. Welke consequenties heeft dit in financieel opzicht voor de regiogemeenten.**

Twence exploiteert een grondbank en sluit op basis van marktontwikkelingen met individuele gemeenten contracten voor de levering van grond aan Twence. Hierbij wordt rekening gehouden met de op dat moment geldende wet- en regelgeving.

De grondbank draagt bij aan het geconsolideerde rekeningsresultaat van Twence en is daarmee van invloed op de hoogte van de jaarlijkse dividenduitkering.

- 2. Er zijn momenteel taken ondergebracht bij Twence B.V., die oorspronkelijk waren ondergebracht bij Regio Twente. We denken hierbij aan het contractbeheer voor papier en karton, glas, kca en de uitvoering van de transportkostenegaliseringsregeling. Welke effecten heeft verkoop van het belang in Twence B.V. hierop. Zijn de belangen beter geborgd wanneer deze activiteiten worden uitgevoerd onder directe verantwoordelijkheid van de Regio.**

Bij de oprichting van Twence zijn ook alle activiteiten, middelen en menskracht van Regio Twente op het gebied van gescheiden inzameling van deelstromen overgegaan naar Twence. Twence beschikt over de deskundigheid op dit gebied en regelt het contractbeheer voor de gemeenten die aan de betreffende activiteit meedoen. De gemeenten bepalen zelf of ze aan een activiteit meedoen, hoe lang het contract duurt (dat Twence afsluit) en welke vergoeding Twence voor haar werkzaamheden ontvangt. Bij elke contractvernieuwing worden er nieuwe afspraken gemaakt. Er bestaan op dit punt zakelijke afspraken met Twence die bij de verkoop van de aandelen geldig blijven. De aandeelhoudersrelatie staat los van de contractuele relaties met Twence.

Ook de transportkostenegaliseringsregeling wordt door Twence uitgevoerd omdat er een directe relatie is met de hoeveelheid huishoudelijk afval (brandbaar en gft) dat de gemeenten bij Twence aanleveren. Twence ontvangt hiervoor eveneens een afgesproken vergoeding. De regeling zelf wordt door Regio Twente vastgesteld.

Gelet op de zakelijke afspraken met Twence, de bij dit bedrijf aanwezige deskundigheid en het feit dat Regio Twente ter zake niet meer beschikt over middelen en menskracht is uitvoering van de werkzaamheden bij Twence voldoende geborgd.

3. Welke investeringen zouden gemeenten in de toekomst moeten plegen bij overstap naar een andere verwerker na afloop van het contract.

Het bestaande contract voor de levering van brandbaar huishoudelijk afval loopt af op 30 juni 2022. Dat duurt nog 15 jaar en het is daarom thans onmogelijk deze vraag te beantwoorden.

4. Op welke locaties zijn de vergunningen al rond en op welke locaties zal er binnen 3 jaar een uitbreiding van capaciteit in gebruik worden genomen.

Verondersteld is dat deze vraag betrekking heeft op de uitbreiding/realisatie van verbrandingscapaciteit in Nederland. Voor de beantwoording verwijzen wij naar het rapport van Ernst & Young.

5. Welke (type) investeerders in de markt nemen het risico, als bedoeld door de commissie Brekelmans, bij de bouw van nieuwe verbrandingslijnen.

Hierbij kan worden gedacht aan:

- marktpartijen die bijvoorbeeld beschikken over afvalstoffen, maar die een integrale keten willen door zelf te investeren of bedrijven over te nemen;
- financiële partijen die grote infrastructuur willen bezitten;
- energiebedrijven die in het kader van hun strategie de 'waste to energy' willen uitbouwen, bijvoorbeeld om hun 'groene stroom' productie uit te breiden;
- partijen die de locatie interessant vinden;
- partijen die synergievoordelen zien;

6. Wat zijn de voor- en nadelen van een per gemeente gesplitst aandeelhouderschap.

Voordelen:

1. Een gemeente is bij de verkoop van aandelen niet afhankelijk van het standpunt van andere gemeenten.
2. Rechtstreeks contact en betrokkenheid van gemeenten bij Twence.

Nadelen:

1. Een collectief aandeelhouderschap genereert bij verkoop een aanzienlijk hogere opbrengst omdat een koper dan het meerderheidsbelang verwerft.
2. In plaats van 3 aandeelhouders (Twence Beheer, Noord-Groningen en Essent), waarvan één de overgrote meerderheid bezit, komen er 17 (Noord-Groningen, Essent, 14 Twentse gemeenten en Berkelland). De besluitvorming binnen Twence wordt hierdoor complexer.
3. Nu is er via Regio Twente een collectief contract voor de levering van 220.000 ton brandbaar huishoudelijk afval. Dit contract moet worden gesplitst in 15 contracten (Twentse gemeenten en Berkelland) waarbij het volume verhoudingsgewijs over de gemeenten wordt verdeeld.
4. bij verkoop kunnen de transactiekosten niet of slechts in beperkte mate worden gedeeld

De nadelen van een gesplitst aandeelhouderschap zijn eerder door de bestuurlijke adviescommissie opgesomd.

7. Geef inzicht in de verschillende vuilstortplaatsen, de activiteiten aldaar, de omvang en de waarde daarvan.

Er zijn 2 gesloten stortterreinen (Vasse en Het Rikkerink) waarvan de verantwoordelijkheid bij Twence blijft. Daarnaast heeft Twence 2 stortterreinen in exploitatie. Elhorst/Vloedbelt waar alleen restafval wordt gestort en Boeldershoek waar naast restafval C3- en C2-afvalstoffen worden verwerkt (voornamelijk gevaarlijk afval dat na het verbrandingsproces in de afvalverbrandingsinstallatie overblijft). De stortcapaciteit wordt thans door de minister van VROM bepaald in het Landelijk Afvalstoffen Plan (LAP). De waarde van de stortterreinen is niet apart bepaald. Deze terreinen maken deel uit van het bedrijf Twence, dat een bepaalde waarde vertegenwoordigt.

8. Tijdens een beurs heeft Twence initiatieven laten zien met betrekking tot een bio-industriepark. Wat betekent het wanneer Twence tot concrete acties overgaat, welke invloed heeft dat op de onderneming en kunnen gemeenten daar invloed op uitoefenen.

Twence initieert en faciliteert de realisering van een bio-industriepark. De investeringen daarvoor worden in beginsel niet door Twence, maar door andere bedrijven gedaan binnen de daarvoor door de gemeente Hengelo en/of Enschede vast te stellen ruimtelijke kaders en te verlenen

milieuvergunningen. Voorts kunnen gemeenten die dat wensen inhoudelijk en financieel bij het project betrokken worden.

9. Wat zijn alternatieve financieringsmogelijkheden voor de agenda van Twente, waarbij ook gekeken wordt naar de voor- en nadelen wanneer aan de gemeenten –onder voorwaarde van garantie van hun bijdragen- de volledige opbrengst (dividend of verkoop) wordt uitgekeerd.

Allereerst wijzen wij erop dat de regioraad op 27 juni 2007 heeft besloten om de voor de Agenda van Twente benodigde gelden te onttrekken aan het vermogen van Twence (verkoop danwel superdividend).

Zoals wellicht bekend beschikt Regio Twente over voldoende liquide middelen. Dit liquiditeitsoverschot bestaat echter voor 95% uit vreemd vermogen (getroffen voorzieningen voor mobiliteitsprojecten in de regio). Daarom kan Regio Twente wel iets betekenen in de sfeer van voorfinanciering. (Partiële) bekostiging van de Agenda van Twente door Regio Twente zelf is niet mogelijk. In dat besef liggen de volgende financieringsvarianten het meest voor de hand:

- Indien wordt besloten tot verkoop en de opbrengst wordt volledig aan gemeenten uitgekeerd dan zal de Agenda van Twente (voor € 80 mln.) ook volledig moeten worden gefinancierd door de gemeenten. Regio Twente kan hierbij desgewenst een deel van de plannen voorfinancieren. In dat geval wordt van gemeenten een aanvullende dekking gevraagd voor de rentelasten die volgen uit de voorfinanciering. De rentelasten kunnen eventueel ook binnen de financiële kaders van de Agenda van Twente worden gedekt.
- Indien wordt besloten tot superdividend en deze dividenden worden volledig uitgekeerd aan gemeenten, dan zijn meer financieringsparagrafen denkbaar:
 - Regio Twente financiert de investeringsplannen voor en haalt deze middelen terug uit de reguliere toekomstige dividenden van Twence.
 - De investeringsplannen worden bekostigd door een mix van gemeentelijke middelen en dividenden van Twence, waarbij eveneens de mogelijkheden tot voorfinanciering voor Regio Twente kunnen worden ingezet.
- De Agenda van Twente wordt (alsnog) volledig door de gemeenten gefinancierd. Overigens, dit scenario is niet logisch te noemen. Het idee van superdividend is enkel ontsprongen uit de discussie over de financiering van de Agenda van Twente. Daarbij is de gedachte altijd geweest om deze kapitaalsuitkering in te zetten als primaire dekkingsbron voor deze investeringsagenda. Het uitkeren van superdividend, maar deze vervolgens niet aanwenden voor de Agenda van Twente is tot dusverre onbesproken en bovendien veel minder verantwoord.

10. Kan met de aandelen van Twence als onderpand een lening worden verkregen, waarbij de lasten geheel voor rekening van Twence komen. Er blijft een schuld over, maar er wordt wel geïnvesteerd en de Agenda van Twente wordt wel gerealiseerd.

Ook hier verwijzen wij allereerst naar het door de regioraad genomen besluit op 27 juni 2007. Een dergelijke constructie is in theorie mogelijk, maar onnodig complex en bovendien niet voordelig. De rentevoet van een marktpartij (bank of anderszins) is in de regel hoger dan de rentevoet van Regio Twente, die voor een groot deel is gelieerd aan de zogenaamde "refi-rente" (= herfinancieringsrente van het ECB). Bovendien zijn de rentelasten in deze constructie op geen enkele wijze fiscaal aftrekbaar. Kortom, voorfinancieren is een meer voor de hand liggende optie dan het aantrekken van een lening.

11. Heeft de crossborder leaseconstructie invloed op de waardebeoordeling en zo ja, wat is de invloed.

De crossborder leaseconstructie staat los van het aandeelhouderschap en vormt geen belemmering voor verkoop tegen marktconforme condities. Door de jaarlijks daaraan verbonden kosten is er een beperkte invloed op de waarde.